

השובר את האומנין פרק ששי בבא מציעא עו.

עין משפט
גר מצוה

א ג מ"י פ"י מהלכות
שכירות הל' ד ועין
בשמות וצמנר משנה
סמג עשין עט טו"ש ח"מ
ס"י שו סעף ג ס"י שלג
סעף ה דב"ה:
ד ב מ"י ש פ"ט הל' ד
ו פ"ח מהל' מכירה הל'
ז ד סמג שס וס"י פז
טו"ש ח"מ ס"י שלג סעף
ד וס"י ק"ל סעף יוד יא:
ח ג מ"י פ"ט מהלכות
שכירות הל' ג סמג
עשין פט טו"ש ח"מ ס"י
שלג סעף א:
ו ד מ"י שס הל' ט סמג
שס טו"ש ח"מ ס"י
שלו סעף א:
ז ה ו ד ח מ"י שס הל'
ג סמג שס טו"ש ח"מ
ס"י שלג סעף א:
ח ט מ"י שס טו"ש שס
סעף ג:
י ז מ"י שס טו"ש שס
ס"י שס וסמג שס
טו"ש ח"מ ס"י שלג
וית' לה אלא מלחא:
יא ל ב מ"י פ"ו מהל'
גירושין הל' יא סמג
עשין כ טו"ש ח"מ ס"י
קמ סעף ח:

ואז"ל איהו אמר להו בארבעה דעתייהו אע"פ וא"ל דלמרו
ליה כמו שאמר דע"פ היינו מהימנת לן דהכי אמר דע"פ
אי נמי משום דלי אמר דעל דהיט טפי מארבעה שיהא להם כמו
שאמר דעל דהיט והיינו דמבע"ל ליה בטר דהי אי אמרין מהימנת לן
דהכי אמר דע"פ אי משום דדעתייהו
אע"פ דעתייהו אע"פ דלי
באמר להו שזכרם עלי אידי דלי
אמר להו שזכרם על דעל דהיט
מאי נפקא מינה אי דעתייהו אע"פ
דע"פ לא ישלם להם אלא מה
שהמנה ר"י וכן רבינו חננאל:

(לע"ל) **השובר את האומנין**
והזכור בהם

ידם ע"ל התחתונה. שאם קבלו קמה
לקצור בשני סלעים וקצרו חזיה
(א) והוקרו ושוה מה שעתיד לעשות
סלע וחזי וחזרו פועלים לא יתן להם
רק חזי סלע לפי שיתקדח לתת סלע
וחזי לקצור חזיה השני והיינו כר'
דוסא ואם דע"פ חזר צו ידו על
התחתונה פירש בקונטרס אם החלו
פועלין ואין שוה החזי אלא שקל וחזר צו
דע"פ יתן להם סלע וחזי לפי שצחצי
הסלע ימלא שיגמרו קצרו ולא ראה
לפרש דידו על התחתונה כשהוקרו
פועלין ויתן להם סלע וחזי על חזי
שעשו כמו ששוה עכשיו שאין זה
סברא כי למנה יתן להם דע"פ יותר
ממה שהמנה עמהם כיון שאין
מפסידין בחזרה דע"פ ואדרכה יותר
מרווחים שעתה ימלאו שינתו להם
סלע וחזי לקצור חזי קמה והוא לא
היה נותן להם כ"א סלע וא"ל דלמרו
לקמן (דף ע"ו) אמר מר או יגמרו
מלאכתם ויטלו ד' סלעים פשיטא לא
צריכא דול עבדתא ואמר דע"פ
ופייסוהו פועלים והשתא למנה חזר
דע"פ צוה בשביל שהחל המלאכה מה
מרווח בחזרה הלא צריך ליתן להם
סלע וחזי על מה שעשו ופועלים
נמי למנה פייסו כיון שאין מפסידין
כלום וי"ל דע"פ חזר מחמת שגאה
שהיתה קטטה צנייהם ופועלים פייסו
שלא יצטרכו להם ולמלווה מקום
להשתכר: ד"א ס"ד אדיבורא
דידה סמ"ך בי מטי גיטא לידה
מיהא תתגרש. דלי אמרין דגבי
פועלים דעתייהו אע"פ דע"פ הי"ג
ה"ל למימר דעתייהו דבעל אע"פ
דידה דלמרה הלא לי גיטא אע"פ
דהאי דקאמר שליח התקבל לי גיטי
יותר במהרה אם היתה האשה אומרת
כן מכל מקום השתא שאמרה האשה
הלא הוי טפי זכות הבעל אי סמ"ך
אמאי דקאמר שתגרש מיהא כשיגיע
גט לידה ויכין דלא מיגרשא אלמלא
לאו דעתייהו דבעל אע"פ דידה הי"ג גבי

פועלין לית לן למימר דעתייהו אע"פ דע"פ אכל אין לפרש דעתייהו
דבעל הוי מה שאינה מתגרשת במהרה דלא עדיף ליה ממתגרשת
לאחרת כי עכשיו יהיה צידו עדיין אם לקיים אם לגרש והשתא פשיט ליה
בפשיטות דבסמוך לא יתיישב דקאמר בשלמא אי איתמר איפכא כו'
משגיג גט לידו מגורשת דאדיבורא דידה קא סמ"ך ולפי זה היינו
אגרעות דידה שמתגרשת מהרה ופשיט דכ"ש דאע"פ דע"פ צו
לסמוך וא"כ סותר פשיטות דלעיל דהוי פשיטא ליה דעתייהו אע"פ
דקאמר שליח ולא אגרעותא דע"פ והכא סמ"ך דעל אגרעותא דידה:
אין
להולכה חזר צידו הוי וכו' מטי גיטא לידה מיהא מיגרש:
הכי

ואם צעל הבית חזר צו ידו על הפתח. יתן להם לפי מה
שעשו ואם הוציא מלאכת פועלים על כרחו יתן להם כמה שפסק
חוץ ממנה שצריך להוצאות בהשקמה: כל המסנה ידו על
הפתח. כגון נתן למר לצבא לצבא אדום וצבאו שחור אם
השבח יותר על היליאה אין נותן לו
שכר משלם אלא דמי יצאית ענין
וסממנין ואם יצאה ימירה על השבח
נותן לו את השבח: וכל החזר צו.
בגמרא מפרש לאמרי מאי גבי חזרו
צבא לא קפני. דיהיו האי הטעו
הם את צעל הבית או צעל הבית
אותן דא"כ הוי ליה למימני לשון
חזרה: דאטעו פועלים אהדי.
אלו מן הפועלים ימירה את חזרו:
בארבעה זוזי. ליומא: אמר להו.
איהו בתלחא: סבור וקבול. ומאי
תרעומתן: ואמר להו בארבעה.
ולערב לא נתן דע"פ אלא ג': כימי
דמי. דתרעומת יהיה לן ולא יותר:
וליהו פועלים כימי מסגרי. אי

מתגר בארבעה דע"פ דע"פ צו
ימיר צרבעה דהא קמני נטל מבעל
הבית מה שהנה אותו ואע"פ שלא
זוהו וסרי ההנה אותו צכר ואי מתגר
בשלושה מאי תרעומת איכא: הוה
טריחין. לבקש אדם דזקוק לפועלים
שישכרו בארבעה: אי צעיס אימא
בבעל הבית עסקין. בפועל שיש
לו לעלמו שדות שאם שלו ואינו נשכר
למלאכת אחרים אם לא ביותר על
דמי שכירות והיינו תרעומת דלי
לאו דלמרת לי ד' לא הייתי מולול
בעמי: לעולם בפועלים. הרגילים
למלאכת אחרים: צריפא. שחפרו
חרץ סביבות שדה ואין מלאכתן
ניכרת כגון דמלו מיהא דמסכים ואולי:
אל סמנע טוב מבעלי. פסוק הוא
במשלי: דעתייהו אע"פ. אע"פ
שאמרו לו הרי אנו נשכרים כדברי
צעל הבית לא לפחות מקצתו של
זה אמרו אלא להוסיף וכן אמרו
מהימנת לן דהכי אמר צעל הבית
וכיון שצעל הבית פוחד אי אמר להן
האי שזכרם עלי יתן משלו ואי אמר
שזכרם על צעל הבית יש להם
תרעומת עליו: אלא. הא מיבעיא
לן אמר ליה צעל הבית בארבעה והוא
אמר להו תלחא ואמרו ליה הרי אנו
נשכרים כמו שאמר צעל הבית מאי:
אדיבורא דפועל סמ"ך. והכי אמרו
ליה מהימנת לן דהכי אמר צעל הבית
ולית להו אלא תלחא ותרעומת דאל
תמנע טוב: או דלמא. לאו לדדיה
הימנוהו אלא הכי אמרו אחר דברי
צעל הבית נלך ולא סבור וקבול
ושקלי ד': הי"ג הלא לי גיטי ואשקך
אמרה הסקבל לי גיטי. האשה שאמרה
לאחרת אם תמלא את צעלי אמור לו

ששלח לי את גיטי צידך ותיעשה שלוחי של צעלי לגרשני כשמגיע גט
לידי. דשליח להולכה על הבעל לעשות והאשה מתגרשת כשיגיע גט
לידה ושליח לקבלה על האשה לעשות שיהא הוא שלוחה וממנה
ותתגרש משיגיע גט ליד שליח: אפילו הגיע לידה אינה מגורשת.
אלמלא אדיבורא דדידה קא סמ"ך והכי א"ל מהימנת לי דכך אמרה
ולא עשאו שליח להולכה הלכך אין כאן שליחות (ט) ואין עליה
לעשות שליח להולכה והכי הלא לי אמרה לו ולא התקבל והבעל
נתנו לו בחזרת שליח קבלה ושליחות זה אינו ציד הבעל לעשות:
דאי סלקא דעתך אדיבורא דידה סמ"ך. ולא לדבריו האמין אלא
הילך כמה שאמרה היא קאמר ליה אם כן עשאו שליח

(א) ב"ק ק"ק ע"ו ג. ונקמן
עו: ק"י: א. (ב) ס"א מוחסין
הכי דמי. א. ונקמן ק"א.
ק"א. (ד) גיטין ס"ב: (ע"ש).
(ה) ונקמן ע"ו:

תורה אור השלם

1 אל תמנע טוב מבעליך
בדיות: לאל: ד"ד
לעשות: משלי כ כו

הגהות הב"ח

(א) גבי דלחא דמתגר
בארבעה וכו' בארבעה
הוה טריחין: (ב) רש"י
ד"ה אפי' וכו' דאין
עליה: (ג) תוס' ד"ה
השוכר וכו' והוקרו
פועלים ושוה מה שעתיד:

מוסף רש"י

הבא לי גיטי ואשתך
אמרה התקבל לי גיטי.
האשה שאמרה לשלוחה הלא
לינטי והוא אמר לבבעל
אשתך אמרה התקבל לי גיטי
(גיטין ס"ב). והוא אמר.
הבעל אמר לו הילך כמה
שאמרה (טו). אפילו
הגיע גט לידה אינה
מגורשת. כדמפרש ואולי
(טו). שמעת מינה. דמלן
דלמא גליה הילך כמה
שאמרה משלחך. אדיבורא
דידה קא סמ"ך. דלעמא
דדיבורא דשליח קאמר ליה
האי הילך כמה שאמרה.
דמהימנת לי דשליח
לקבלה הילך אינה
מגורשת. דכי יהי צעל
ויהיה דלעמא דשליחות
קבלה יהי ויהיה ולא
דלעמא דהולכה. ושלח
לקבלה לא הוי (טו). דאי
סלקא דעתך דאדיבורא
דידה קא סמ"ך. והכי
קאמר ליה אלא לא ידענא
אלא כדאמרה אינה מגורשת
ליה ויהלך (טו). מכי מטי
גיטא לידה מיהא
תיגרש. דהא בעל נמי שליח
להולכה שויה (טו).